

สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง

ปาณิตา กัณสูทธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2557

The Prisoner's Rights to Healthcare

Panita Kannasut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2014

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ก็เนื่องมาจาก ผู้เขียนได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณภักดิ์ ที่ท่านได้กรุณา เสียสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษา และเสนอแนะ แนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อย่างละเอียด อันเป็นผลให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ เป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ฒ นคร ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า ยิงรับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และให้คำแนะนำเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ เนื้อหา ประเด็นที่ต้องเพิ่มเติม เพื่อนำไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ประธาน วัฒนวาณิชย์ และ อาจารย์นันทิ จิตสว่าง ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้คำแนะนำ และชี้แนะแหล่งข้อมูล ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่างๆ อันทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

ผู้เขียนกราบขอบพระคุณ นายแพทย์วีระกิตต์ หาญปริพรรณ์ รักษาการผู้อำนวยการ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ คุณรัชณี হাসมสกุล ผู้อำนวยการกองบริการทางการแพทย์ เรือนจำบางขวาง คุณวิวัฒน์ ดอนแรม หัวหน้าสถานพยาบาลเรือนจำพิเศษธนบุรี ที่ได้ให้ความ เอื้อเฟื้อข้อมูล และให้ความสะดวกในการสัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่า สามารถนำไปปรับใช้เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ใน การศึกษาทางวิชากฎหมายหรือใช้เป็นแนวทางในการให้การช่วยเหลือผู้ต้องขังที่มีภาวะเจ็บป่วย ผู้เขียนขออุทิศคุณงามความดีนี้ให้แก่ บิดา มารดา ซึ่งมีพระคุณหาที่สุดมิได้ ที่ได้สั่งสอนอบรมให้ การศึกษาและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนเสมอมา หากวิทยานิพนธ์นี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอ น้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียวและกราบขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ปานิตา กัณสุทธี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	9
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	9
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	9
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	10
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2. หลักการและแนวคิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ต้องขัง.....	11
2.1 หลักรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล.....	11
2.2 ความหมายการรักษาพยาบาลและสิทธิผู้ป่วย.....	13
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิผู้ต้องขังและการให้บริการด้านการรักษาพยาบาล และสิทธิผู้ป่วย..	19
2.4 ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อตกลงระหว่างประเทศ..	33
2.5 สิทธิในการดำรงชีวิตของผู้ต้องขัง.....	48
2.6 หลักประกันในการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขัง.....	50
2.7 สิทธิผู้ต้องขังและการรักษาพยาบาลผู้ต้องขัง.....	51
2.7.1 กฎหมายบังคับโทษจำคุก.....	51
2.7.2 สิทธิผู้ป่วยของประเทศไทย.....	53
2.7.3 การรักษาพยาบาลผู้ต้องขังป่วย.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. สิทธิผู้ต้องขังและการรักษาพยาบาลผู้ต้องขังตามกฎหมายต่างประเทศ.....	68
3.1 ญี่ปุ่น.....	68
3.1.1 กฎหมายบังคับโทษจำคุก.....	68
3.1.2 สิทธิผู้ป่วยของญี่ปุ่น.....	70
3.1.3 การรักษาพยาบาลผู้ต้องขังป่วย.....	73
3.2 สหรัฐอเมริกา.....	76
3.2.1 กฎหมายบังคับโทษจำคุก.....	76
3.2.2 สิทธิผู้ป่วยของสหรัฐอเมริกา.....	80
3.2.3 การรักษาพยาบาลผู้ต้องขังป่วย.....	82
4. วิเคราะห์การรักษาพยาบาลผู้ต้องขังตามกฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายไทย.....	101
4.1 ด้านกฎหมาย.....	101
4.2 ด้านกระบวนการ.....	108
4.3 ด้านวิธีการ.....	111
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	120
5.1 บทสรุป.....	120
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม.....	126
ประวัติผู้เขียน.....	131

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงจำนวนผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศไทย ปี 2553 - 2556.....	3
1.2 แสดงจำนวนผู้ต้องขังที่ส่งไปรักษาโรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ แบบไปกลับวันเดียวทั่วประเทศไทยปี 2553 – 2557.....	3
1.3 แสดงจำนวนผู้ต้องขังที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลนอกเรือนจำ ทั่วประเทศไทย ปี 2553 – 2557.....	4
1.4 แสดงข้อมูลกลุ่มโรคในการเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยนอกของผู้ต้องขัง ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตั้งแต่ปี 2554 – 2556.....	5
1.5 แสดงข้อมูลกลุ่มโรคในการเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของผู้ต้องขัง ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตั้งแต่ปี 2554 – 2556.....	6
1.6 ข้อมูลกลุ่มโรคในการส่งต่อผู้ป่วยไปรักษาภายนอกทัณฑสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์ตั้งแต่ปี 2554-2556.....	6
1.7 ข้อมูลกลุ่มโรคที่เป็นสาเหตุการตายของผู้ต้องขังป่วยที่เข้ารับการรักษา ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ตั้งแต่ปี 2554 – 2556.....	7